

Webinar

Nieuwe inzichten uit de wetenschap:

**“Is vrij besteedbare financiering van
organisaties effectief?”**

14 december 2023

1. Introductie / wie zijn wij?

Pamala Wiepking

Hoogleraar
'Maatschappelijke
betekenis van goede
doelen loterijen' VU

Arjen de Wit

Onderzoeker/
Universitair
Docent VU

Deny de Jong

Moderator
Adviseur organisatie-
ontwikkeling
Co-initiator Funding Plus

Programma

1. De beperkingen van projectfinanciering
2. Wat is vrij besteedbare financiering?
3. De effecten van vrij besteedbare financiering - onderzoeksresultaten
4. Wat zijn de voor- en nadelen van vrij besteedbare financiering?
5. Kansen voor vrij besteedbare financiering
6. Vragen

Poll 1.

 Op welke wijze wordt jouw organisatie gefinancierd?

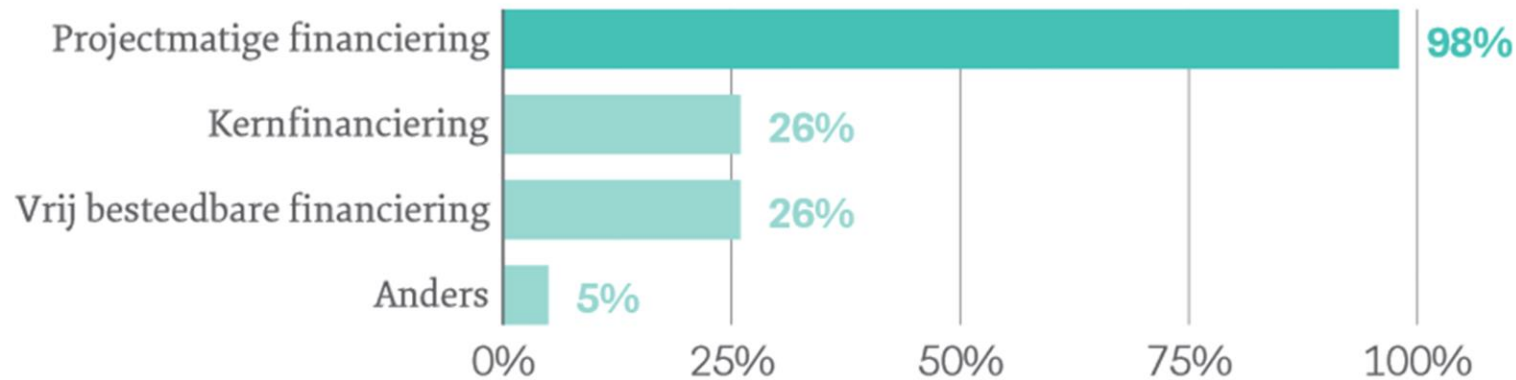
- A. Vooral door projectfinanciering
- B. Vooral door particuliere donaties, bedrijven of eigen inkomsten
- C. Vooral door vrij besteedbare financiering
- D. Een mix van bovenstaand
- E. Geen idee

1. De beperkingen van projectfinanciering

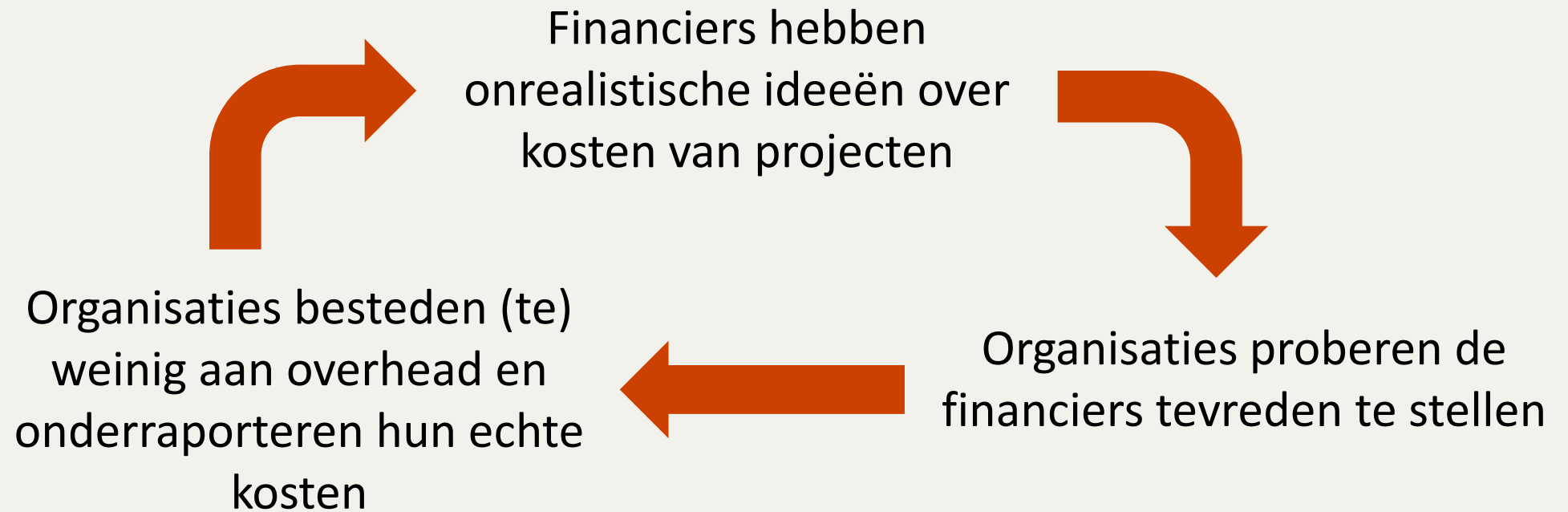
Geormerkte financiering is de norm

Figuur 3.20: Bijna alle fondsen verstrekken projectmatige financiering

Soorten financiering die fondsen verstrekken (meerdere antwoorden mogelijk) (in %) (n = 65)

'Overhead'

Gregory & Howard (2019) The Nonprofit Starvation Cycle
https://ssir.org/articles/entry/the_nonprofit_starvation_cycle

Motieven voor projectfinanciering

- Donor wil controle over uitkomsten
- Donor wil zeker weten dat de bestedingen vallen binnen de eigen visie en missie
- Efficiënter, zo veel mogelijk geld naar 'het doel zelf'
- Donoren zijn huiverig voor lange termijn commitment, daarom afbakening

2. Wat is vrij besteedbare financiering?

Wat is vrij besteedbare financiering?

Filantropische Financieringsmodellen

Projectfinanciering

Vrij besteedbare
Projectfinanciering

Vrij besteedbare
Programma
financiering

Vrij besteedbare
Financiering

Geormerkt

Niet geormerkt

Motieven voor vrij besteedbare financiering

- Je hebt meer vrijheid om geld in te zetten waar je het zelf voor nodig vindt
- Je bent flexibeler in het reageren op nieuwe ontwikkelingen
- Je kunt geld besteden aan de versterking van je organisatie zelf. Daar geeft projectfinanciering geen ruimte voor
- Het biedt een uitweg voor de knellende en tijdslurpende cyclus van projectaanvragen en verantwoording (de projectencarroussel)

www.fundingplus.nl

<https://fundingplus.nl/wp-content/uploads/2019/02/2018-10-05-DDB-Jaargids-art-DdJ-en-SK-Elephant-in-the-room.pdf>

Enkele fondsen die andere vormen van financiering bieden

*Fonds
1818*

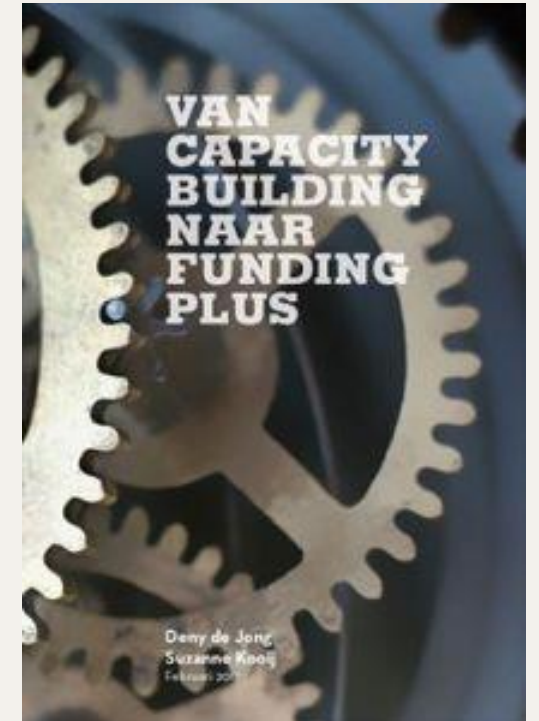

Chronicle of Philanthropy, Sept 2019

Council on Foundations, 2020

Funding Plus, 2017

3. De effecten van vrij besteedbare financiering - onderzoeksresultaten

Het onderzoek naar de gevolgen van vrij besteedbare financiering

- Overzicht academische literatuur en praktijkrapporten
- 20 diepte-interviews met ontvangers met ervaring
- Resultaat: conceptueel model over effect op 7 zgn. “organisatiecapaciteiten”

PAPER:

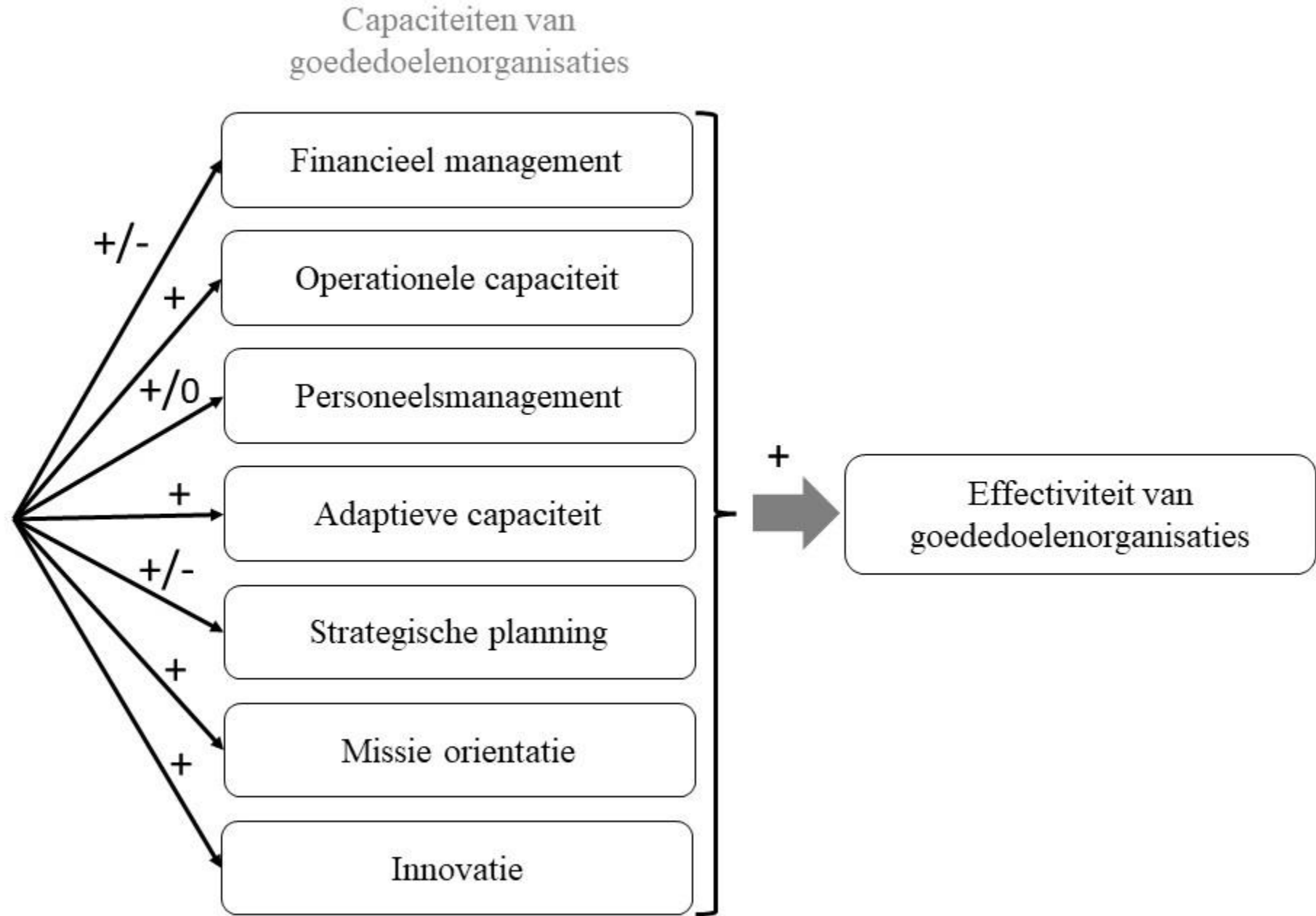
Wiepking, P., & De Wit, A. (2023). Unrestricted funding and nonprofit capacities: Developing a conceptual model.

Nonprofit Management & Leadership.

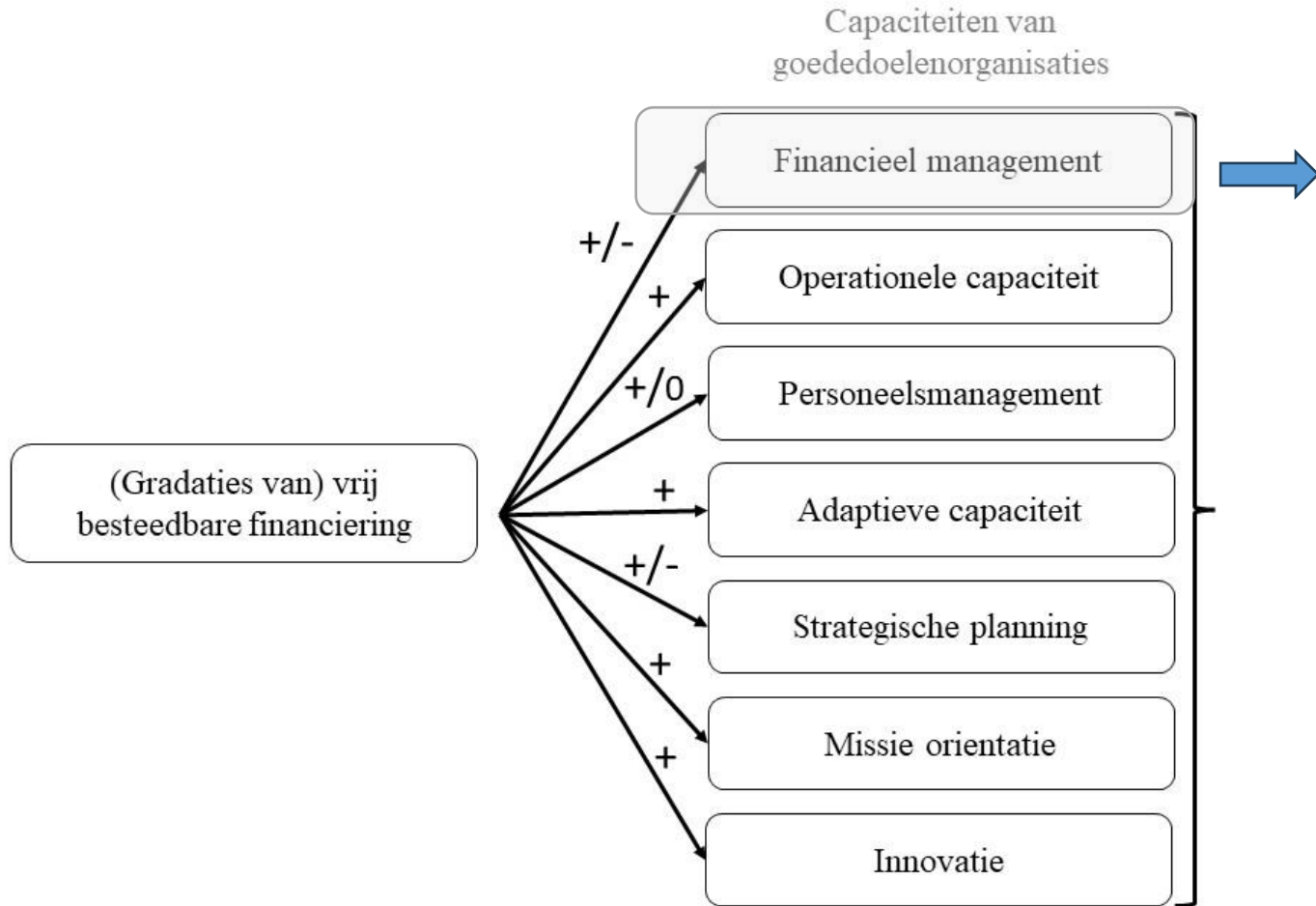
<https://doi.org/10.1002/nml.21592>

Het model:

(Gradaties van) vrij
besteedbare financiering

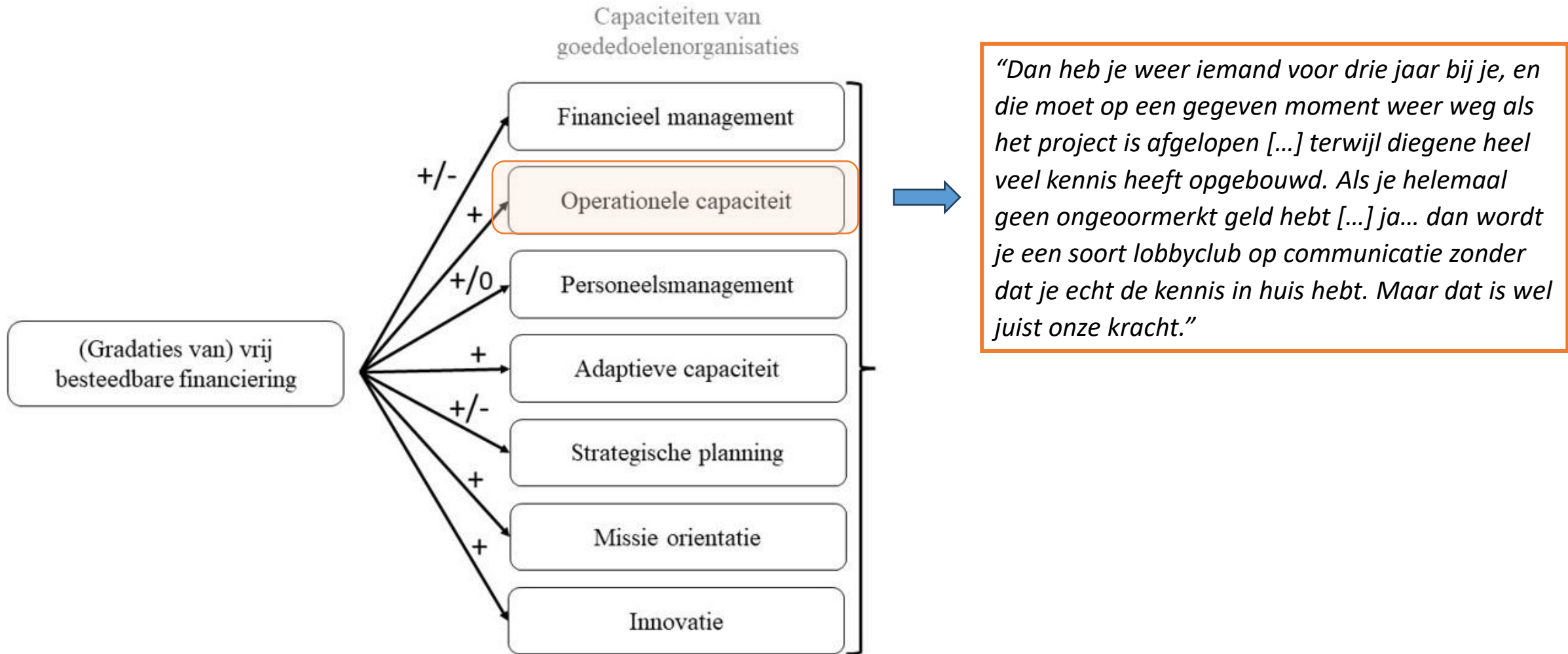

De effecten van vrij besteedbare financiering

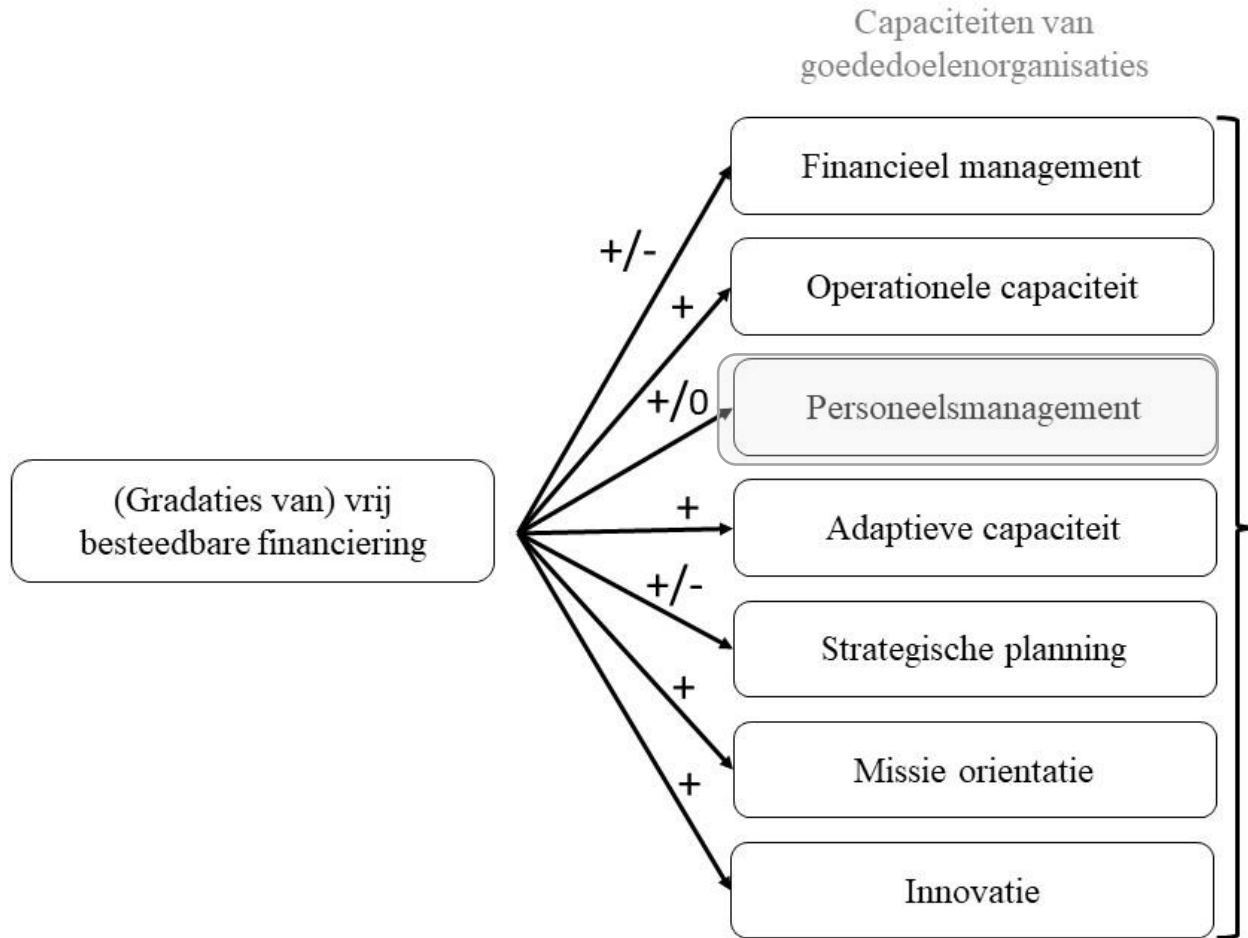

Het meest evident is die van financieel beheer. Met vrij besteedbare financiering kunnen organisaties hun overhead financieren, de gaten tussen projecten overbruggen en financiële reserves opbouwen.

De effecten van vrij besteedbare financiering

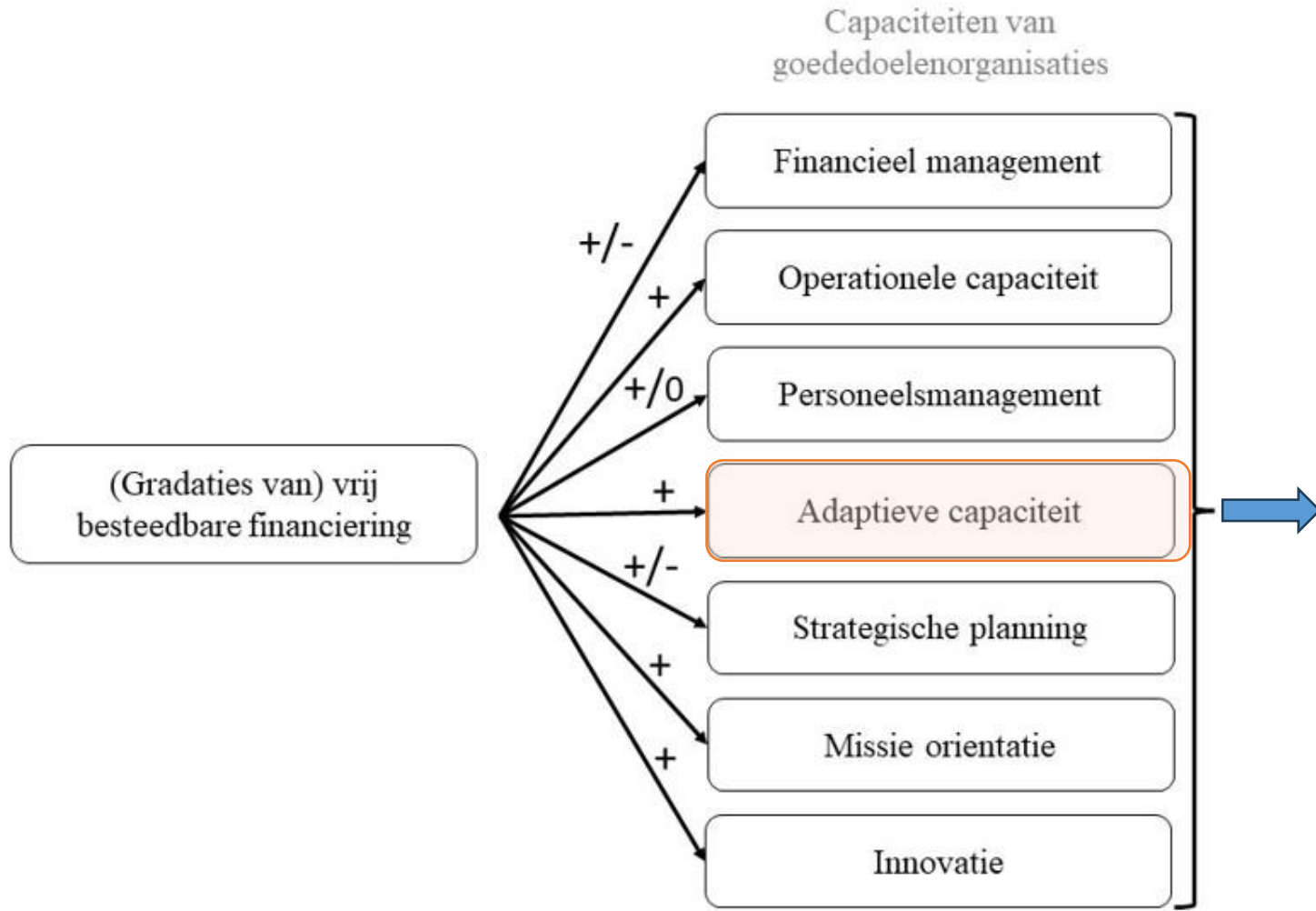

De effecten van vrij besteedbare financiering

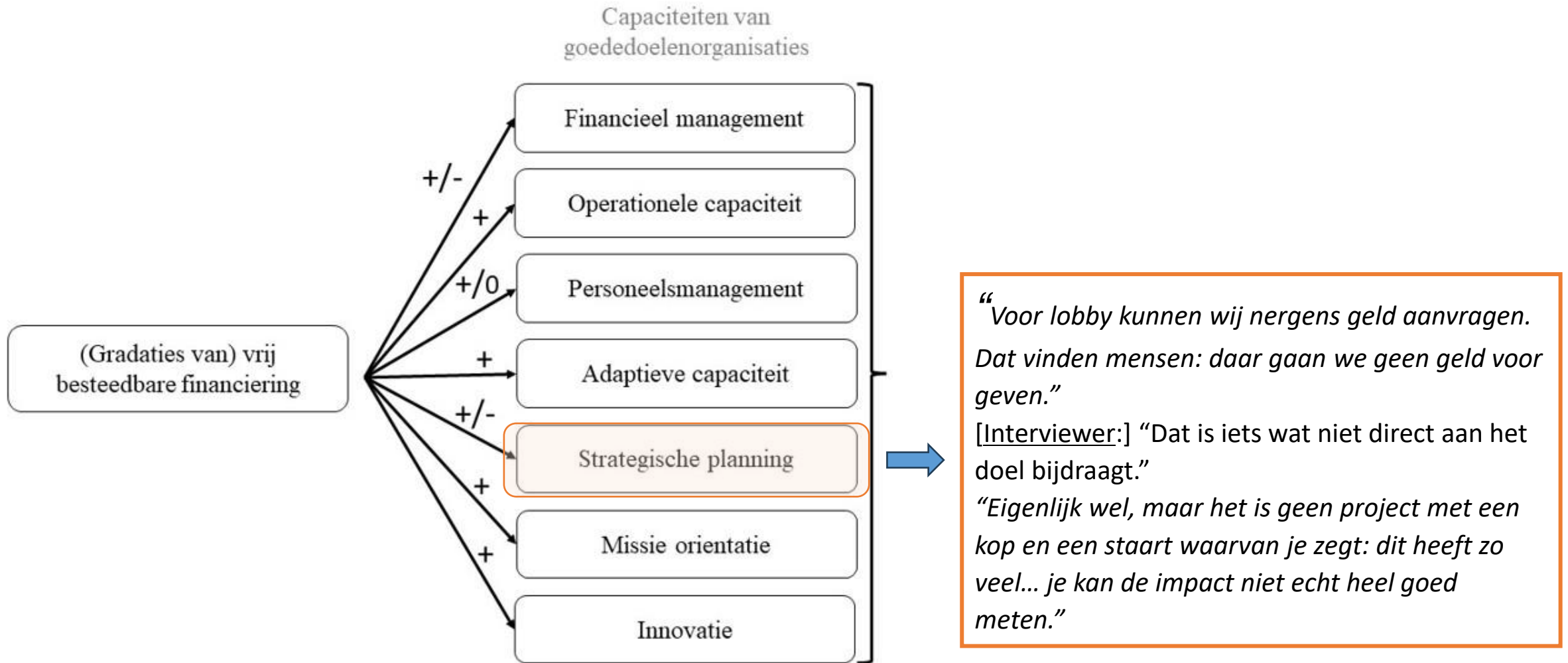
“Ja... dat zijn dingen die we allemaal ook doen, trainen en opleiden, maar ik weet niet of dat per se door het geld van de Nationale Postcode Loterij komt. Ik weet het niet. Als het er niet was, denk ik niet dat we geen training meer zouden faciliteren of iets dergelijks.”

De effecten van vrij besteedbare financiering

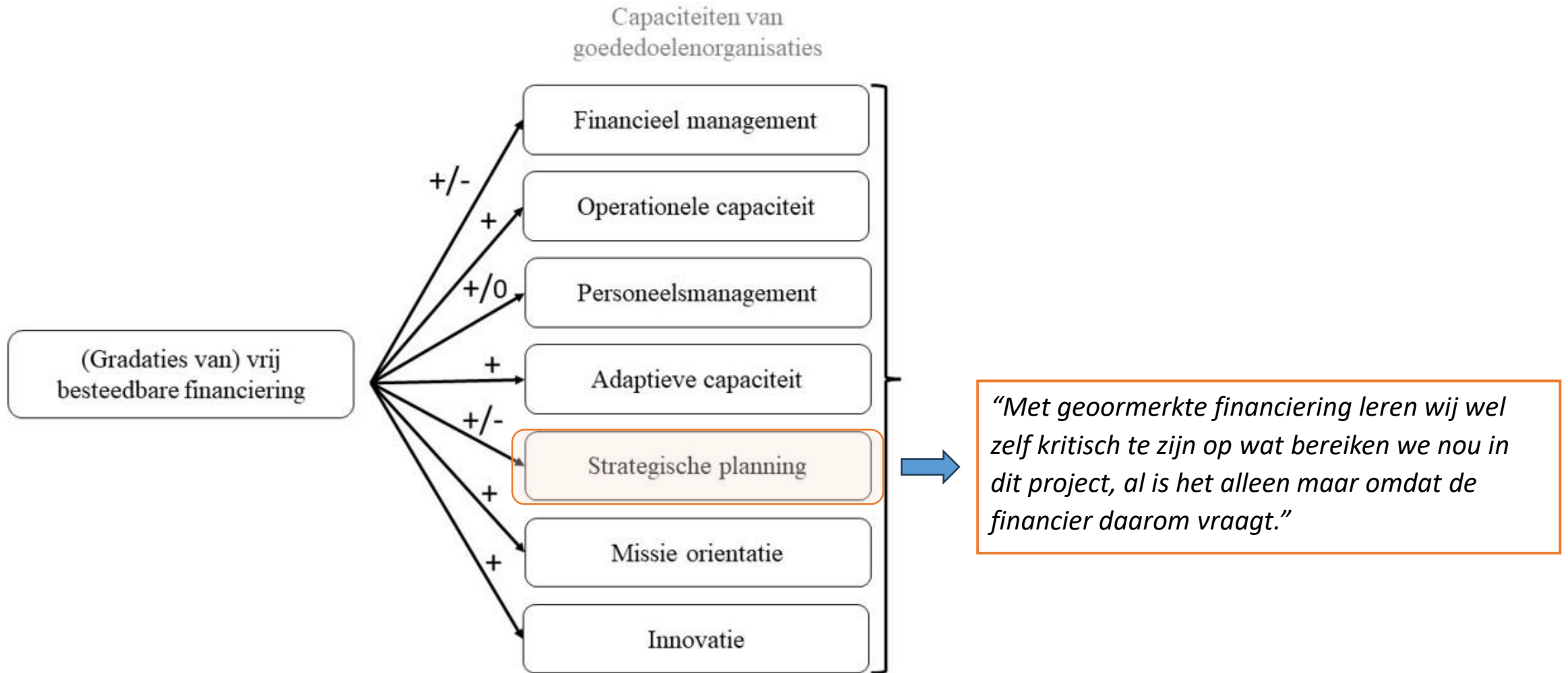

“Wij zijn een heel snelle adaptieve organisatie die eigenlijk continu inspringt op het sentiment en veranderingen in de maatschappij [...]. Als wij daar altijd een aanvraag voor zouden moeten indienen en vervolgens alles moeten opleveren precies zoals we hadden aangevraagd, dan kunnen we ons werk niet doen.”

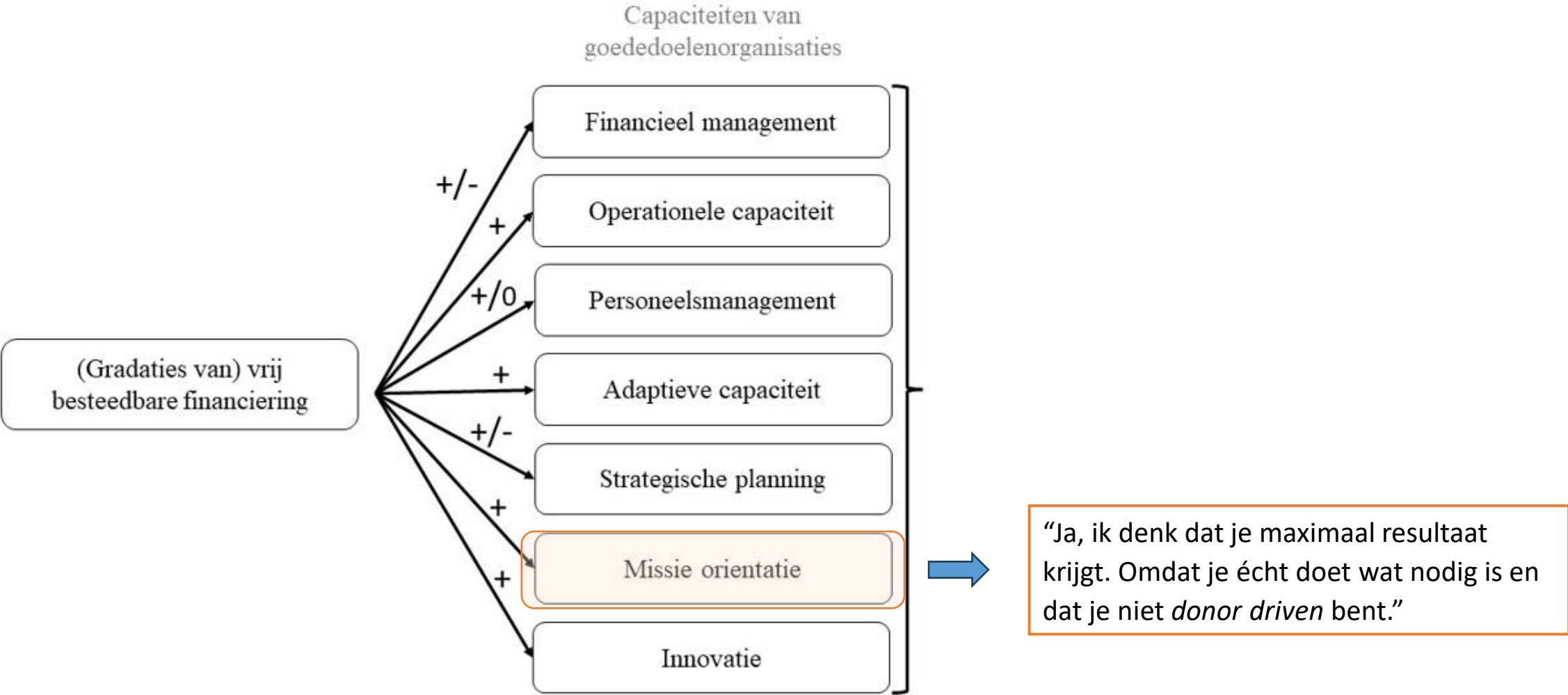
De effecten van vrij besteedbare financiering

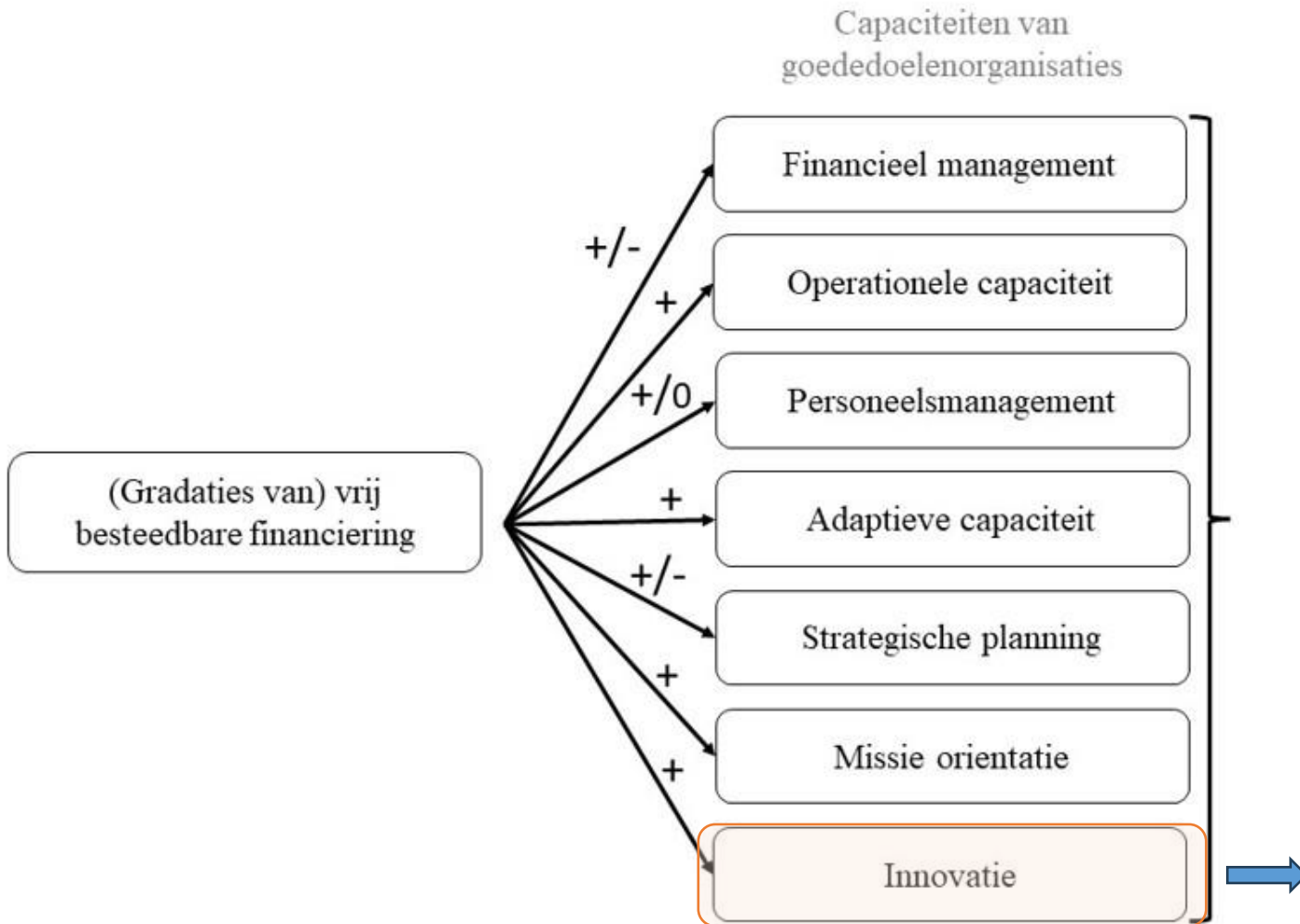
De effecten van vrij besteedbare financiering

De effecten van vrij besteedbare financiering

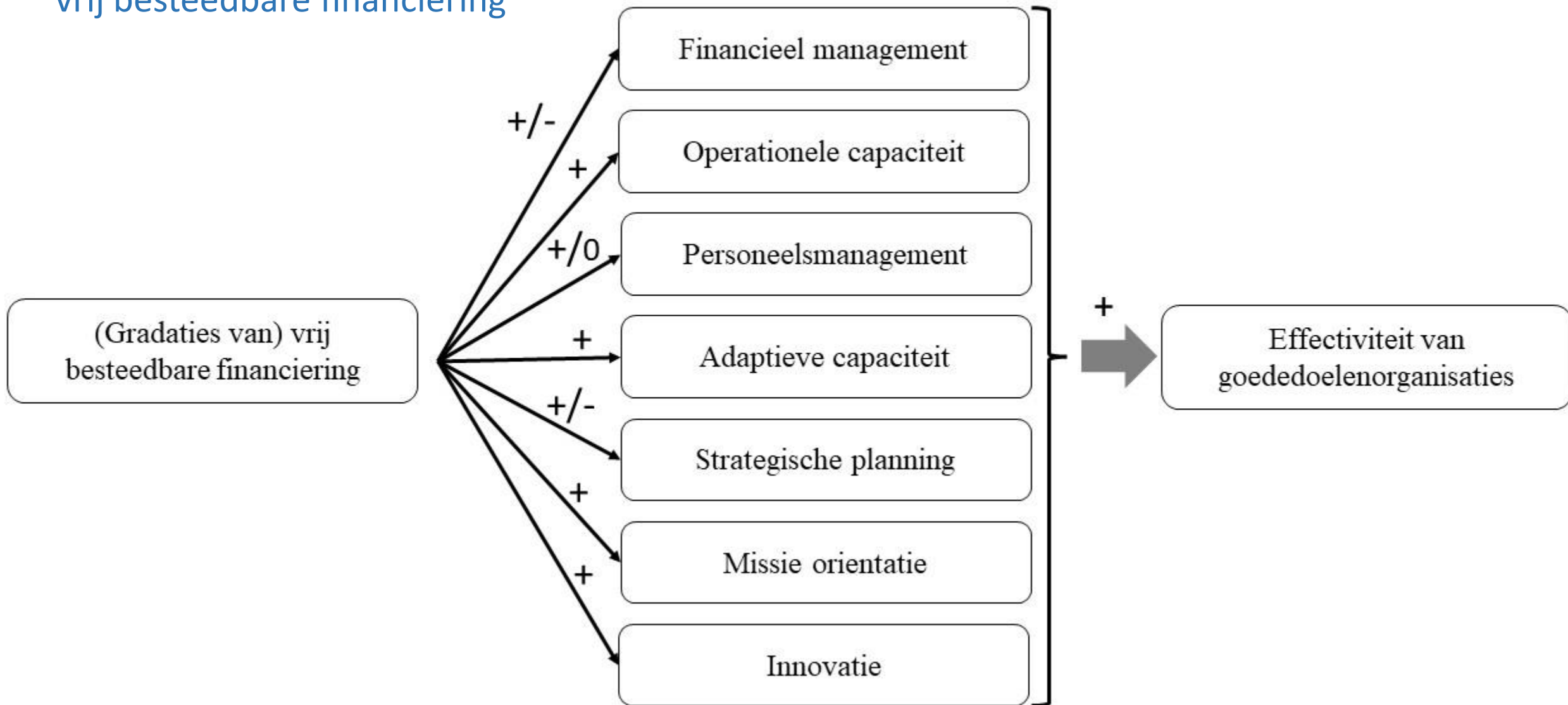

De effecten van vrij besteedbare financiering

“Er zijn bepaalde innovaties waar wij enorm in geloven, en waar we voor de proof of concept ook nog wel geld voor krijgen [...]. Maar voor de implementatiefase en uiteindelijk voor de lobby is het lastig om structurele financiering te krijgen.”

De effecten van vrij besteedbare financiering

Wat zijn “organisatiecapaciteiten”?

- **Financieel management:** financieel beheer (o.a. goede boekhouding);
- **Operationale capaciteit:** interne procedures, programma-doelen kunnen stellen en resultaten bepalen;
- **Personeelsbeleid:** is het personeel en management toegerust om het werk effectief te doen;
- **Adaptieve capaciteit:** in staat om zich aan te passen aan de veranderingen in de omgeving
- **Strategische planning:** een grondige, weloverwogen en geplande strategische besluitvorming m.b.t. activiteiten
- **Missie oriëntatie:** een gemeenschappelijke oriëntatie van donoren, leden van de gemeenschap, klanten of begunstigen t.o.v. de missie.
- **Innovatie:** het vermogen om nieuwe oplossingen te bedenken/ontwikkelen voor to (sociale) problemen.

4. Wat zijn de voor- en nadelen van
vrij besteedbare financiering?

Wat levert vrij besteedbare financiering op? Voordelen.

- Verbeterd financieel beheer;
- Overbrugging hiaten m.b.t. projectfinanciering
- Mogelijkheid aannemen en behouden van kwalitatief goed personeel
- Verbetering cultuur en sfeer in de organisatie (o.a. door zekerheden op de lange termijn)
- Versterking aanpassingsvermogen
- Versterking strategische planning door minder beperkingen van financiers
- Kansen voor projecten die onzeker of moeilijk financierbaar zijn. Meer ruimte voor risico's en innovatie
- Minder sturing door donoren/fondsen. Ruimte voor meer kritische houding

Nadelen van vrij besteedbare financiering

- Afhankelijkheid van deze vorm van financiering en van financiers
- Gevaar dat strategische keuzes minder kritisch worden beschouwd

5. Kansen voor vrij besteedbare financiering

Poll 2.

Heb je ervaring met het werven vrij besteedbare financiering?

- A. Ja, het is gelukt om die financiering te krijgen
- B. Ja, het is niet gelukt die te krijgen
- C. Nee, maar ik zou het wel willen
- D. Nee, maar hier heb ik ook geen behoefte aan

Wat kunnen fondsen doen?

1. Bedenk welke manier van financieren past bij de missie en veranderingstheorie van het fonds
2. Wees bewust van machtsverschillen met de aanvragende organisatie en de onbedoelde gevolgen dit kan hebben
3. Beoordeel de relevantie van vrij besteedbare financiering voor de rol, sector en ontwikkelingsstadium van de begunstigde organisatie

Wat kunnen organisaties doen? Tips en suggesties

- Ga in gesprek met fondsen die jouw organisatie al kennen en eerder projectsteun hebben gegeven
- Benadruk zowel richting private donateurs (incl. major donors) als institutionele financiers welke voordelen vrij besteedbare financiering jouw organisatie brengt
- Denk goed na wat je met vrij besteedbare financiering voor je organisatie op lange termijn wil bereiken
- Start met vrij besteedbare programma- of projectfinanciering

Poll 3.

Als je nu vrij besteedbare financiering zou ontvangen, waar zou je dat vooral aan uitgeven?

- A. Onze programma's/doelbestedingen
- B. Ontwikkeling of versterking organisatiecapaciteiten
- C. Onze financiële reserves
- D. Geen idee

Vragen aan jullie

- Hoe besteed je vrij besteedbare inkomsten zo effectief mogelijk? Hangt dit af van het soort organisatie?
- Hoe zorg je dat je met vrij besteedbare financiering voldoet aan alle wensen van de donor, zoals verantwoording en laten zien dat de bestedingen passen binnen de missie van de donor?

- Ayer, S., & Anderson, P. (2022). *Funders' perspectives on unrestricted funding in Canada*. Imagine Canada.
- Buteau, E., Orensten, N., & Marotta, S. (2021). *Foundations Respond to Crisis: Lasting Change?* Center for Effective Philanthropy.
<https://cep.org/portfolio/foundations-respond-to-crisis-lasting-change/>
- Koolen-Maas, Stephanie, Barbara Gouwenberg, Arjen de Wit, Pamala Wiepking, Petra van Aken, Dick de Gilder, René Bekkers, and Annemijn Nijdam. (2022). Geven door Fondsen. Pp. 143-186 in Bekkers, René, Barbara Gouwenberg, Stephanie Koolen-Maas and Theo Schuyt (Eds.) *Geven in Nederland 2022. Giften, Legaten, Sponsoring en Vrijwilligerswerk [Giving in the Netherlands 2022]*. Amsterdam University Press: Amsterdam. <https://osf.io/kqa8j>
- Shumate, M., Cooper, K. R., Pilny, A., & Pena-y-lillo, M. (2017). The Nonprofit Capacities Instrument. *Nonprofit Management and Leadership*, 28(2), 155–174.
- Van Hunnik, O., de Wit, A., & Wiepking, P. (2021). (In)equality Through Unrestricted Grantmaking Examining Trust and Power in the Collaboration between the Dutch Charity Lotteries and their Grantees. *The Foundation Review*, 13(2), 38–51.
<https://scholarworks.gvsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1563&context=tfr>
- Wiepking, P., & de Wit, A. (2023). Unrestricted funding and nonprofit capacities: Developing a conceptual model. *Nonprofit Management and Leadership*. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/nml.21592>
- Wu, V. C. S. (2021). Community leadership as multi-dimensional capacities: A conceptual framework and preliminary findings for community foundations. *Nonprofit Management and Leadership*, 32(1), 29–53.
- <https://fundingplus.nl/wp-content/uploads/2019/02/2018-10-05-DDB-Jaargids-art-DdJ-en-SK-Elephant-in-the-room.pdf>

Vragen

Vergeet niet de enquête in te vullen!